

Erubescat igitur dicit pe. dam. humana supbia Ex quo patz q humilitas vltiu deum placat gratia meretur 7 proximū edificat. vnde thō. 2. 2. vbi su p̄ dic. sic. Si vilioribus vlti b? q̄ ceteri q̄s induatur nō sp̄ peccat. s; si hoc faciat ppter ma ceacōez carnis. vel humiliacio nem spūs: ad virtutem tēp̄rā tie per t̄iet. hoc aut p̄cipue per t̄iet ad hos q̄ alios vrbō 7 ex emplo ad p̄nia; hortatur. hxc thō.

Capitulum. xix.

Quarto deō prohibe tur hic dei tēptacō vnde deū. vi. non tēptab dñm deū tuū. Et idē xp̄us cōi dyabolū allegauit math. iij.

Ubi p̄mo videndū. qd̄ sic deū temptat. Sc̄do quot ge nera huius illud vitū incidat

Tercō de gradib; deū temptā tium. Quo ad p̄mū sc̄d; thō.

2. 2. q. lxxxvii. p̄ totum. Deū tēptat qui exp̄imētum fumit seu explorat ex intencōe racōe p̄prie persone p̄ sua vrbā vel facta de dei potentia. sapia. pie tate. b̄uitate. vel vltate specu latie sine sp̄ali dei inst̄mētū. si ne iusta necitate vel pia vtili tate 7 sine alijs debitis circum stācijs. vel q̄ etiā p̄ter intecōez talia exp̄iendi aliqd̄ loquitur. petit. vel fac. qd̄ ad n̄l aliud vti le est nisi ad probādū dei ptā

tem. sapiētiam. vltatē. vel b̄uitatē. vnde sup̄ illo deū. vi. non temptab dñm deū tuum dic. glō. deū temptat. qui ba lēs qd̄ faciat sine racōe cōmit tit se discrimini vel p̄iculo expe riens vtz possit liberari a deo Dicitur primo q̄ exp̄imētum fumit seu explorat. qz tēptare est exp̄imētum de aliquo su mere: nullus aut̄ exp̄imentū fumit nisi dere ignō vlt̄ dubia Ex quo patz q̄ omnis deū tēp tans deū ignorat. vel dubitat de aliqua perfectōe dei quod semp̄ est p̄ccm. Ex quo patz q̄ deū temptare sp̄ est peccatum Dicitur ex intencōne ad dñam tēptacōis p̄ter intencionem **U**bi nōndū q̄ duplex ē dī b temptacō. vna itenta. alia nō itenta Intenta fit dupliciter. vno mō exp̄isse. alio. mō interp̄ tatiē. Exp̄isse cū aliquis dicto. vel facto intendit exp̄imētum de aliquo sumere Interpretatiē v̄ro qn̄ nō intendit exp̄imen tū sumere p̄ sua dicta vel facta. tñ agit vel dicit qd̄ ad nihil ali ud videtur ordimabile nisi ad exp̄imētum sumēdum vnde quasi interp̄tatiē deū temptat. qui si nō intendat de deo ex p̄imētum sumere aliquid. tñ petit vel facit ad nihil aliud vtile nisi ad probādū dei ptā tem. b̄uitatē 7 filia Dicitur

racōe pprie personē. qz si quis experimētū sumeret de deo vel ad deū ptinētibus nō ut ipse experimētum sumens de hīs seu talia explorās. talia agnoscat. sed ut ea alijs demōstret quā dō ē iustancitas aut pia vtilitas. hoc em̄ non esset tēptare deū. Dicitur p̄ sua verba vel facta nō cogitata ad differentiā infidelitatis. nā infidelis inq̄tū huiusmodi in mente dubitat de dei perfectōne. puta bonitate potentia et filibus. Sed deū tēptare cum directe opponat cultui diuino seu latrie vel religio in exterioribz consistit actibz. Dicitur etiā p̄ sua verba vel facta. qz homo deū tēptat exp̄sse dupliciter. R̄nqz exp̄sse verbis quādo homo in sua peticōe orādo vel similia v̄ba formādo ea intencōne aliquid a deo postulat ut explorz dei sentēciā. potētiam. vel bonitatē. vel voluntatem. Factis autē deū exp̄sse tēptat. quando p̄ ea que facit intēdit experimētū sumere diuine potestatis siue pietatis. aut sapientie. ¶ Dicitur de dei potētia bonitate ac speculatiōe nō practice. nā duplex est cognicō dīne voluntatis vel bonitatis. vna quidem speculatiua. Et q̄tū ad hāc nō licet dubitare nec probare vtrū dei voluntas sit bona. vel vtrum deus sit suavis. Alia p̄

etica affectiua seu experientialis. dū quis experitur in seipso gustum diuine dulcedinis et cōplacēciam dīne voluntatis. Sicut de iereotho dicit dyo. de diuinis noibus. c. ij. qz didicit diuina ex cōpassione ad ip̄a. Et hoc mō monemur ut p̄temus dei voluntatem et gustem⁹ eius suauitatem scdm̄ illud rō. xij. Probetis que sit voluntas dei bona bñplacēs et p̄fecta. Et ips̄. **B**ustate et videte quā suavis ē dñs. Dicitur sine sp̄ali dei istitū. vnde abrahā nō peccauit gen. xv. cū dixit ad dñm. vnde scire possim qz possessur⁹ sim eā scilicet terrā repromissam a deo. Similiter nec beata agatha que noluit medicinā recipere quia expta erat erga se diuinā tenuolētā ut vel infirmitates non pateretur p̄ qbz corpōali medicinā idigerz vel statū sētūz dīne bonitatis effectum. Sed achas peccauit non petēs signum. nō enim si petisset deum temptassz qz de⁹ iulit eū petere et etiā qz ptinebat ad communē vtilitatē. Bedeo v̄ro q̄ iudiciū. vi. signū a deo petisse legitur de victoria rp̄missa ex debilitate fidei sedz glō. petisse videtur ideo peccauit. Sicut et zacharias luce. i. q̄ dixit ad angelū. vnde hoc sciā vnde p̄pter incredulitatem p̄uit⁹ fuit

d **U**bi sciendum qd dupliciter aliqd signū petit a deo. Vno modo ad explorandū dīmā ptātem. aut veritatē dicti eius ⁊ hoc de se ptin; ad dei temptacionem. Alio mō ad hoc qd instruatur quid sit cū aliqd factum placitū deo. ⁊ hoc nullo mō ptin; ad dei temptacōe; **D**icitur sine iusta necessitate. qz si iusta necessitas foret non esset peccatū. vñ. ij. palip. xx. Cū ignoram? qd agere debam? hoc solum habem? residui ut oculos nrōs dirigamus ad te **D**icitur sine pia utilitate. qz ex pia utilitate facti ⁊ apli peterūt ut in nomine cristi fierēt miracula actu. iij. **S**imiliter de quodā. i. dyalogoꝝ refert gre. qui suscitauit paruulum ad lacrimas matris eius. **S**imilit̄ q̄uis predicator pro victu corporali nō sint solliciti ut verbo dei ⁊ doctrine vacēt. si sic soli deo immitatur. non deū temptant. qz non sine necessitate vel utilitate faciūt. s; si sine tali facerēt deū tēptarent. vnde aug. xxij. cōtra faustum dicit qd paulus nō fugit quasi nō credendo i deū. sed ne deum temptaret si fugere noluis; cum fugere potuis;. **D**icitur a sine alijs debitis circūstancijs. qz pie ⁊ humiliter petēdū ē aliqd a deo ⁊ sic seruiēdum est deo

Dicitur vel quā etiā p̄ter inten cōem p̄pter temptacōem dei interpretatiuā. **Q**uo ad. ij. p̄n. e
cipale notandum qd cōtra hoc mādatum exceditur quātuplī ceter. **P**rimo veritatē inquirendo de alia vita q̄ in fide nutantes reuocat mortuos. **S**ecūdo iusticiam q̄ volūt p̄ duellū ostendī vni? innocēciam ⁊ alterius malum. **T**ercō sapiētā qui p̄termissio studio hūano. artes vel scientias desup expectāt p̄ oracōes solum. **Q**uarto potētiam qui non fugiūt necē cū possint ⁊ debeat. paulus enī p̄ sportā fugit. ⁊ xp̄us de templo deorsum se nō dimisit sed descendit. **Q**uinto bonitatē. q̄ refutāt medicā alia in casu sine necessitate ⁊ utilitate. **S**imiliter qui tempus miserēdi deo cōstituant ut dicitur iudith. viij. hī enī omnes aliquo mō videtur explorare dīmā illicite. **Q**uo ad p̄mum q̄rit scūs thō. q̄ gli. iij. q. ix. ar. ij. vtz liceat ab aliquo moriēte requirere ut reuel; statū suū pt? mortē. **R**espōd; qd sic supponēdo hoc tñ dīmo iudicō. ⁊ dūmō nō ex dubitacōne fidei de futuro statu quasi temptādo inq̄rat. **E**t pia ⁊ humilis itencō h̄atur vic; ad subueniēdū de fūcto p̄ suffragia. **R**acō est qd sc̄; dām. li. iij. **I**mpletio naturalis desiderij

nō ē peccatū nisi aliqua inordi-
natio adiungatur ut patet de ci-
li naturaliter aut scire desidera-
mus. i. metaphisice. Sed cum
p̄fatis tribus condicōibus de-
siderare scire statum alicui⁹ p̄
mortem nihil inordinate vide-
tur habere annexum. unde. ij.
math. xij. Sancta ergo et salu-
bris est cogitacō p̄o defunctis
exorare ut a peccis soluantur. he-
tho. Quidam alius doctor ad-
dit q̄ qui expetet r̄ditum ut
certificari vellet de statu illo an
vici celū sit. vel infernus quod
cōmuniter p̄dicatur: mo r̄liter
peccaret quia infidelis foret. di-
cit etiam q̄ istam peticōem nō
debent facere nisi uires deuoti. et
illi possunt sic expeti qui fuerūt
in statu isto deuoti. et de quibz
p̄sumitur q̄ sint saluādi. dya-
bolus enim sepe immiscere p̄t
illusiones quādo sic mortui re-
uocantur. Contigit enim quāqz
mortuū esse in purgatorio et de
mō in eius spē dicit eum eē in
inferno ut aīa suffragio priue-
tur et uiuus de deuota vita mor-
tui quam recolat imitari desi-
stit. Secundo contingere p̄t
animā esse in purgatorio quā-
demō dicit esse in celo ut anima
suffragio priuetur. Sed que-
ris nunq̄ tenet viū? appare-
ti credere q̄s aperit. R̄ndet idē
doctor posito q̄ defunct⁹ r̄uer-

teretur non esset q̄s obligatus
credere ea q̄ reuelaret licet etiā
essent vera. hec ille. **S**ecundo f
possunt peccare contra istud duel-
lantes. Vbi nōndū q̄ scdm mi-
colaū de lyra sup materia duel-
li. dauid cū golia. i. reg. xvij.
Duellum p̄t dupliciter accipi.
vno mō. p̄prie et sic est singula-
ris puḡ duoz ut p̄ victoriam
vni⁹ appareat tādē ei⁹ iusti-
tia p̄ diuinū iudiciū et alterius
iniusticia. Et sic scdm omēs do-
ctoēs duellū est illicitū tam ex
parte appellantis q̄ ec̄. recipiē-
tis et etiā iudicantis et cōsuletū
scz ex officio et fauore p̄stantū
Sicut sacerdotes q̄ darēt b̄ndi-
ctōez talibz. q̄ ibi manifeste est
tēptatio d̄ma grauit̄ ibi vidz
peccare appellat⁹ inuite seu su-
scipiēs inuite graui⁹ q̄ sp̄te h̄
offerēs grauiissime. Similit̄ vi-
detur de iudice et cooperatibus.
hec vidz raymundi s̄ma. et hec
mō h̄m quosdā videtur loq̄ de
duello iura ip̄m duellū phibē-
tia. q. v. mōrchiam. Et extra de
purgacōe vulgai cū suscepisti
n̄ preuelacōez d̄mā manifestatū
fuit q̄ deus vult sic iudicāe su-
am iustitiam. et hoc mō dauid
aggressus ē goliath. q̄ et dixit
Ego vivo cōtra te in noie d̄ni viue-
tis. nec p̄prie sic dauid fuit du-
ellator. sed d̄me iusticie execu-
tor. **A**lio mō potest accipi s

duellū largē put est bellū fin-
 gulare vni? cū vno absq; expe-
 ctacōne diuini iudicij. sed ut
 p virtutem. artē vel fortunā
 vel oibus istis vel aliqbus eo-
 rum occurrēt? aliqua cōtraū-
 fia inter eos criminalis vel ciui-
 lis t̄minetur. an tale duellum
 semp sit morle discordant tā
 thxologi q̄ iuriste. **F**it autem
 duellū tripliciter. **P**rimo a spi-
 ritu scō ut i dauid. i. re. xvij. a
 m̄ solādo ut h̄etur in historia
 karoli. **S**ecūdo scdm multos
 p̄sertim ex parte appellātis cū
 peccō ut in. ij. mō tactū ē. **T**er-
 tio semp est graue peccm ut in
 primo casu. **E**t nōndum q̄ iu-
 diciū ferri cādētis. a aque fer-
 uētis a silia prohibita sūt. sic
 q̄ de duello dictū ē. **T**er cō pe-
 care p̄nt cōn hoc volentes per
 artem notoriā vel simlē sine
 humano studio sciētā adipi-
 sci. **Q**uarto qui nō fugiūt vbi
 tenētur q̄ possunt. dī auxiliū
 ad hoc sine causa expectantes.
 cōn quos xp̄s ait. **C**ū vs p
 sequētur in vna ciuitate fugite
 in aliam math. x. **R**n̄ aut fugi-
 enda sit mors in xp̄iana perse-
 cutōne q̄ n̄ non. vnctō a cōfi-
 deracō scādali periculū gregis
 a hmōi docere possunt. **N**am
 aliq̄n cōtūgit eodē tēpore a
 i eodē loco vni debere fuge-
 re alter nō ut de santulo quē

gladius ferire nō potuit. a de
 dyacono recedēte gre. p̄mit
 exēplū in li. dyalogoz. **Q**uinto
 quidam fugiunt medicinalia
 vbi oportet etiā quod lic; aga-
 tha fecisse videatur. t̄n ut thō.
 2. 2. q. lxxxvi. dicit fecit certa
 de dī adiutorio ut sup̄. **Q**uo **h**
 ad. iij. p̄ncipale nō scdm thō.
 quadruplex ē gradus dū tēp-
 tātium oēs t̄n non sunt p̄prij
Primus eoz qui aim non ipa-
 rat ante oracōe; sed distrahū-
 tur sciēter q̄ negligēter qui la-
 bijs deū honorant solum. **S**e-
 cūdus eoz qui non dimittūt
 ante oracōem debitoribus ran-
 corem tenētes. **D**e abobus dici-
 tur. **E**ccl. xvij. **A**n̄te oracōem
 ipara animā tuam. a nolī esse
 quasi homo qui temptat deū.
 vbi dicit glō. inter li. **T**ēptat
 deū qui orat qd̄ docuit. sed nō
 facit quod iussit. **S**up̄ que di-
 cit thō. 2. 2. vbi prius **Q**d̄ iste
 qui ante oracōem suam aim
 nō iparat dimittendo si quid
 adūsus quem h̄; vel aliquis
 se ad deuocōem nō disponēdo.
 non facit quod in se est ut ex-
 audiatur a deo q̄ ideo q̄si int̄-
 pretatiue temptat deum a q̄
 uis hmōi quasi interpretatiua
 tēptacio vidat̄ ex p̄sumpcōe
 seu indiscrecōne procedere t̄n
 h̄cipm̄ ad dei irreuerētiam p̄-
 tinet ut hō presūptuose. a sine

debita diligētia se hēat in hīs que ad deum pertinet. dicitur enim. i. p. v. **D**uiliamini sē pōtēti manu dei. 7. ij. thi. ij. Sollicite cura teipm probabile exhibere dō. vnde etiā huiusmodi temptacō ē spēs irreligiositatis. hxc tho. **T**ertio eorum qui pter intencōnem petunt vel faciunt que dicitur in diffiniciōis declaracōne itēptatua tēptacō. **R**itus eoz qui ex intencōne talia faciūt ut ibidē patuit.

Capitulum xx.

Quinto dēō prohibetur hic accidia cuius proprium est tristari de obsequio diuino. sicut caritatis est gaudere in bono diuino. **U**bi tria pncipalit sunt viderēda. **P**rimo de quiditate et malicia et origine accidie. **S**ecundo de spēs. **T**ercio de remedijs. **Q**uintum ad primum scō; tho. 2. 2. q. xxxv. **A**ccidia est tristitia de bono diuino qd homo debet facere. dicitur pmo tristitia s; nō quelibet. **E**st enim quedam tristitia bō ut illa qua opatimī miserie proximi sicut miseria facit tristari. et passiōis cristi meditacō. **S**imiliter tristitia quam habem; de peccatis commissis in contriciōe. **A**lia ē tristitia mala in appetitu vindiēte inordinato.

et constituit spēm pccāre vel tristitia de bono pximi et facit odiū vel inuidiam. **S**ed tristitia de bono dīmo cōstituit accidia. dicitur. ij. de bono dīmo id est de bonis spūalibus istis potissime que hōiem p se ordināt in deū ut sūt seruitutes deo exhibēde. corde. ore. vel opere. de quibus dictū fuit a primo pcepto particulari vsq; ad sextum. **E**t sic etiā sunt omnia opera virtutum. nō inq̄tum circa talē materiam sed inq̄tum ppter deū facta et in deum relata. **E**x quo patet qd ē accidia oris cordis et operis. **R**uia quis tedium et tristitiā habere potest meditati fidem. sperādi in deum. deum diligendi quo ad cor. quo ad os laudādo. orando. loquēdo de deo et filia. **E**t in opere multipliciter fit. **D**icitur cōsequēter quod homo debet facere. quia si quis tristaretur de spūali bono ad quod quis non teneretur sub pena peccati vniuersalis aut mortalis. puta de pficiendo aliquo quod solū cadit sub consilio nō est accidia. **E**xemplum de iuvene euāgelico qui tristis abscessit cū ei cristus dixit. **S**i vis pfectus esse vade et vende omnia que habes et da pauperib; math. xix. **S**ed que sunt radices et cause tristitie. **R**ndetur qd tres. **P**rima cū